

ספר האלף לך שלמה

חלק א
הגהות יקות
חידושים וביאורים

על ספר
"עץ חיים"
לרבנו חיים ויטאל זיע"א
וספר
"נהר שלום"
לרבנו הרש"ש זיע"א

נדפס לראשונה מכתב יד קדשו של
מורנו ורבנו, חסידא קדישא לישראל
משיירי כנסת הגדולה, המקובל האלהי
רבי סלמן מוצפי זצוק"ל

בחסדי ה' יתברך וחמלתו, בהשתדלות בנו
הצב"י בן ציון מוצפי יצ"ו

טבת ה'תשע"ז

הוצאת מכון "בני ציון" ירושלים

תוכן הענינים

הקדמה.....	13	ענף ג'.....	ז
דבר המבון.....	19	שער השלישי – סדר אצילות.....	ח
שביבי הוד על תורת רבנו זצוק"ל וזיע"א		פרק א'.....	ח
ורבותיו.....	21	פרק ב'.....	ט
תפילה לאומרה קודם הלימוד -		פרק ג'.....	ט
מכת"י רבנו זיע"א.....	55	השער הרביעי – אח"פ.....	י
		פרק א'.....	י
		פרק ב'.....	יא
		פרק ג'.....	יא
		פרק ד'.....	יא
		פרק ה'.....	יב
שער הכללים.....	א	שער החמישי – שער טנת"א.....	יג
פרק א'.....	א	פרק א'.....	יג
פרק ב'.....	ב	פרק ב'.....	יד
פרק ד'.....	ג	פרק ג'.....	יז
פרק ה'.....	ג	פרק ד'.....	יז
פרק י'.....	ג	פרק ה'.....	יז
פרק י"א.....	ג	פרק ו'.....	יז
פרק י"ב.....	ג	פרק ז'.....	יז
השער הראשון.....	ג	השער הששי – שער העקודים.....	יח
ענף ב'.....	ג	פרק א'.....	יח
ענף ג'.....	ה	פרק ב'.....	יח
ענף ד'.....	ה	פרק ג'.....	יט
ענף ה'.....	ו	פרק ד'.....	ט
השער השני.....	ז	פרק ה'.....	ט
ענף א'.....	ז	פרק ו'.....	כב

הגהות על ספר
"עין חיים" - חלק א'

פתח דבר

ישישו החכמים ויגילו המכוונים, ביום הגדול והנכבד הזה, אשר בו מתגלה לאור-עולם הספר היקר והקדוש "האלף לך שלמה", ובו הגהות יקרות, ציונים נפלאים, חידושים וביאורים, אשר העתיק וכתב, מתח קו וישיב דבריו, מר ניהו עטרת ראשי סבא סבא, ארי שבחבורה, זקן שקנה חכמה, משיירי כנסת הגדולה, האשל אשר ברמה, חד מן קמיא, דיתיב בין רישי חכימיא, מופלג ביראה טהורה, ומדקדק בקלה כבחמורה, מוכתר בצניעות וענוה, במידות יקרות נעים נאווה, להשתעשע בתורה איווה, ולעסוק בסודותיה וזיווה, בה יהגה יומם ולילה, מעמיק וחוקר ומעטר לה, בפשטיה ובסודותיה, ברמזיה ובדרשותיה, הלא הוא עטרת ראשי אדוני אבי מורי ורבי, הרה"ג סלמן מוצפי זצוק"ל, חסידא קדישא לישראל, 'שמונה שערים' על לבו, 'עץ חיים' נושא על גבו, ספר ה'זוהר' תמיד בחיקו, וכתבי המקובלים לחם חוקו, סניגורם של ישראל בעת צרה, ומגינם ביום זעם ועברה, על צער השכינה נפשו מרה, ולא שקט עד עברה הגזירה, בזכות הזעקות והתחינות, התפילות והרננות.

אשר עשה המלך שלמה

ויגדל המלך שלמה בבבל עיר מולדתו, מאביו למד יראתו, ומזקנו קיבל חכמתו, צדיקים ישרים ותמימים, תלמידי-חכמים מופלגים ושלמים, החכם יחזקאל עזרא מוצפי זצ"ל, מראשי הישיבה, ובנו החכם מאיר ציון, איש צדיק, אל הכלים נחבא, הוא אביו של האי גברא רבא, הלא ניהו רבי אב"א. וילמד מהם דרכי מוסר וחכמה, עבודה טהורה ויראה תמה, ובתורתו, לאחד מהזקנים דמה, וככל שנתעלה גדלה ענוותנותו פי כמה. ולנגד עיניו עמדה דמותו הרמה, של יחיד בדורו מגדולי האומה, רשכבה"ג רבנו יוסף חיים זיע"א, שהגן על דורו כחומה, ובתורתו האיר כאור החמה, וילך רבי אב"א לאור תורתו, והיה משומעי דרשתו מדי שבת בשבתו, ויצפה מתי תגיע דתו לקבל ממנו ברכתו, כן נהג עד יום פטירתו, ותהי הברכה משמחת אותו.

עד לעת זקנת שלמה

אז יבנה שלמה בית-מדרש במעונו, והוא בראשית כוחו ואונו, ויכלכל הלומדים מכספו והונו, ובראשו העמיד איש אהוב לקונו, חסיד קדוש ועניו, כחמה הזהירו פניו, וככוכבים

האירו עיניו, הלא הוא שר בית הזוהר, בחכמת הקבלה שטף כנהר, בצרה לשפוך תפילה מהר, והגן על קהלו כאגן הסהר, רבה דעמיה, מדברנא דאומתיה, כמוהר"ר יהודה פתייה זצוק"ל, מחבר ספר 'בית לחם יהודה' על 'עץ חיים', בנועם דברי אלקים חיים, ועוד חיבורים בפשטי התורה וסתריהן, ומשפטי הרוחות וגלגוליהן, וירביץ בתלמידיו תורה וחכמה, עד הגיעם למעלה רמה, ויפרצו קדמה וימה, והישיבה בשערים נודע שמה.

אשר בנה המלך שלמה

אז אמר שלמה מתי אעלה אל מולדתי, אל הארץ אשר אהבתי, היא ארץ מכורתי, ארץ-קודש ועיר חמדתי, אליה יומם ולילה נכספתי, ואותה ארווה בדמעתי, ואקחה עימי את משפחתי, ואבנה בה את ביתי, ויעל עם רבו 'בית לחם יהודה', להתענג מזיוה והודה, ויראה את ירושלים בכבודה, עם כל חכמי סודה, בימים הקבלה פורשים מצודה, ודורשים כל תג ונקודה. ועליהם הגבר הוקם על, והוא נוראות פעל, המשיב בתשובה כל בעל, חטא עוון ומעל, מחוט ועד שרוך נעל, ומפורסם בכל רחוב ושעל, המקובל האלקי כמוהר"ר שאול דוויק הכהן זצוק"ל, בעל 'איפה שלימה' על 'אוצרות חיים', ו'בניהו בן יהוידע' כוונות וייחודים, אשר בתורתו זימר עריצים, והכרית חוחים וקוצים, ובתפילתו היכה ברומחים וחיצים, לכל המקטרגים פה פוצים. וירא רבי שאול את רבי אבא, ויאמר זהו בן עולם-הבא, כי ראהו צנוע אל הכלים נחבא, ועוסק בתורה ברעותא דליבא, וישב עימו חודשים אחדים, וילמדהו דברים ברומו של עולם עומדים, ולעשות כוונות וייחודים, ויאמר אתה תשב בין הנכבדים, יען הינך מאנשי הסודים, וחננך ה' יתברך לשון-לימודים, ובך לעולם תהיינה עמודים, ולישראל תביא גאולים ופודים.

וימשה את שלמה

וה' נתן חכמה לשלמה ועלה ונתעלה בלימוד התורה, בה חשקה נשמתו הטהורה, ויעסוק בה יומם ולילה להחבירה, מחצות לילה עד סוף האשמורה, בספר הזוהר המזהיר כקני המנורה, ובשעות היום נאזר בגבורה, להגות בתלמוד בעמקות יתירה, בספרי ההלכה הזכה והברה, ובכתבי הקבלה הנשגבה והבחירה. והיה מדקדק מאוד על זמנו, וישמרהו כאישון עינו, כאשר ישגיח איש על הונו בכל כוחו ואונו. ויעבוד בליבו את קונו, וישתדל בכל כוחו לעשות רצונו, והיה מצמצם את מזונו, ולא נותן שינה לעינו, כאשר ישרת עבד את אדונו, לעמוד ולזמר בבית משכנו.

כאשר דיבר ה' אל שלמה

ויהי לחם שלמה פת במלח ומים במשורה, רק לקיים נפש ברה, ובכל עת יראת בוראו בעיניו יקרה, ויתהלך בכבוד ראש ומורא, וינהג בהלכה כדעה המחמירה, ויקיים זכירה עם שמירה, וילבש צדק ויתעטף ענוה, בהסתרה וצניעות נאווה, ולא לקרותו 'חכם' ציוה, כדי לא להשתמש בתורה וזיוה, ויעש סיגופים עם תעניות, דברים המבהילים דעת הבריות, עטיפת שק ואפר ומלקיות, וארבע-מיתות בית-דין וכוויות, וטבילה בקרח בשערי בתני-כנסיות, ולאור הלבנה קשר כתרי-אותיות, להכרית המקטרגים בחרב-פיפיות, מעל ישראל שבכל זויות. ובמאכלו ומשתהו נזהר בעצמו, לבל יתערב איסור בדמו, טבל שביעית וערלה, וכל תערובת או חשש קלקלה, חקרה דרשה וגילה, ועל שולחנו אותם לא העלה. ובפסח נזהר מחשש חמץ בכלכלה, ועיניו נשא לאל נורא עלילה, לבל ישלל בחמץ במשהו חלילה, ובידיו טחן חיטיו ולשונו שירה מהללה.

כי נראה ה' אל שלמה

ויקהלו אל המלך שלמה, כל קהל עדתו, איש איש על משמרתו, ללכת להשתטח על קברי הצדיקים, לשפוך תחינה לפני האלקים, לבקש בעד אבות ובנים, של בני-ישראל המאמינים, והיה מדלג על ההרים, ומהלך במשעולים נודעים וזרים, בין נהרות ונחלים, עולה ויורד בין השבילים, לתוך קוצים וברקנים, אל כוכים וקינים, ונכנס בתוך בקעות, ועולה על גבעות, ובא אל תוך מערות, אשר בשבילי יערות, ומגלה מקום מצבות, של מזרים ואבות, ובוכה בכיות רבות, משברים כל הלבבות. והיה נכנס למערת-המכפלה, בנהי וקול יללה, ומתחנן לפני האבות, להעתיר בעדנו טובות, למהר קץ הפלאות, ולהצילנו מכל תלאות. ומשם הלך לקבר אמנו רחל, לקונן על חורבן היכל וחיל, והושיב ישיבה על קברה, כמאה איש עוסקים בתורה, עד חצות לילה באימה ומורא, לכבוד השכינה היקרה, וכשהיתה עת צרה, היה מבקש כפרה, בקול צעקה כאשה מצירה, זעקה גדולה ומרה, ועורך 'תיקון חצות', ובגדיו בדמעות רוחצות, וזקנים ישבו לארץ חוצות.

על המלאכה לשלמה

ויאסוף שלמה את אנשי יהודה, ללכת לשקוד על התורה והעבודה, לגלות בדרך עם השכינה הנוודת, ולהשתטח על מצבות כל העדה, ולפדות השכינה הידידה, המושפלת בגלות ולסעדה, ויבוא לארץ הגליל באגודה. ויכנס למערת הרשב"י ברעדה, הוא שר בית הזוהר אבי התעודה, המבקש לפטור העולם ביום פקודה, ויעסוק בתורה מכל צרה פודה, ובחצות העתיר בעד אם נפרדת מדודה, ועל בני-ישראל אומה יחידה, ובגלות נרדפת

יושבת בודדה, ואין מקים וסומך ידה. וילך משם למערת רבי עקיבא, אשר מסר נפשו ברצון ואהבה, ויתפלל בעד אומה עלובה, הנרמסת בחימה ואיבה. ובמערת רבי מאיר בעל הנס, את חגורתו שינס, ויבקש מהקדוש-ברוך-הוא את פזורינו יכנס, ואת ישראל בין הגויים ירים נס. וילך למצבות התנאים והאמוראים, ומערות קבורת הנביאים, ויתחנן בעד פזורים בכל פאים, בין דובים נמרים ולבאים, ונשחטים כאילות וצבאים, ונרמסים מושפלים ונדכאים, וכל האנוסים ביד גאים, ישובו להיכלך בכל טוב מלאים, לבושי שני עם כלים נאים, ויקריבו לפניך עולות וזבחי מראים.

ויאמרו יחי המלך שלמה

ויעש שלמה מספד ויללה, בכל נקודת חצות לילה, על כבוד תורה אשר גלה, ועם נזעם בו עשו כלה, ומחיק בעלה נתגרשה הכלה, והוא לשמים עלה, ועל חורבן בית-מקדשנו, וגלות שכינת עוזנו, על שריפת תורתנו, ופיזור כל קהלנו, ועושה מספד כתנים, על זרע איתנים, כי נמכרו לעבדים ואין קונים, וישראל בידי אכזרים נתונים, ועל הרס מזבח אבנים, ואין עבודת כהנים, וגם לויים אין בדוכנים, לְנִצָּח בשיר וניגונים, ואין מרים דשנים, ומשיב כעס וחרונים, והיה מתפלל בכוונים, כאחד המקובלים הגאונים, בעשיית המצוות וברכות-הנהגין, בשבתות חגים וזמנים, לעטר העולמות והספירות בשושנים, ולהחזיר השכינה למכונים, ופדויי ה' ישובו ברננים, ועל ראשם שמחה וששונים.

ואת ביתו יבנה שלמה

ויתר דברי שלמה וכל מעשיו ופעולותיו, מנהגיו ואורחותיו, דרכיו ומידותיו, נגנזו עמו בקברי אבותיו, ויצו את בניו ובנותיו, ללכת בדרכי הבורא ולשמור עדותיו, לעסוק בדברי תורותיו, ולקיים חוקיו ומצוותיו, וייחד הבורא ויאסף אל עמיו, ונשמתו הטהורה עלתה אל שמיו, במקום אשר שאף מימי עלומיו, וימלא מצוות כחול לאסמיו. ויעל וילך למנוחות, ואותנו עזב לאנחות, ויצא מבת ציון כל הדרה, הורם הנזר והוסרה העטרה, פנה זיוה פנה הודה, ובת בבל השדודה, מקוננת על דודה, וממררת ארץ צבי יחידה, אנה פנה אבי התעודה, את מי יורה דעה, ומי יבין שמועה, מי זה עלי הדור יגונן, ומי צפונות הנסתר יבונן, מי עלי חורבן יקונן, ומי לליבנו ינחם וירנן, נשמתו הטהורה עלתה למקום מנוחתה, מלאכי שלום יצאו לקראתה, ולגן-עדן תמיד איותה, מיום בואה עד עת צאתה. וכבוד גדול עשו לו במותו, גדולי התורה יצאו אחרי מיסתו, ויעוררו את העם ללמוד מהנהגתו, וכל איש ישוב מחטאתו. אנשים ונשים געו בבכיה, בקול נהי תמרורים ואניה, כי שודדנו

וארון-קודש הלך בשביה, ונסתלק אחד מבני עליה, נותרנו תועים במדבר ציה. עליך סמכנו רב העליליה, אנא ה' גדור פרצותנו, גאל לנו את נחלתנו, קבץ כל נפוצותנו, השיבנו אל אדמתנו, בנה נא מקדשנו, ושלח לנו משיחנו, ונגיל ונשמח עם אבותינו, ונאמר לפניך 'אתה הוא אבינו, אתה הוא מלכנו, אתה הוא מושיענו'.

ושם נשיר שיר השירים אשר לשלמה

הספר הקדוש הזה, מאשר כתב אדוני אבי זלה"ה בגליון ספרו "עץ חיים", כאשר עלה לירושלים ולמד אצל הגאון רבי שאול דוויק זצ"ל [המכונה השד"ה]. ולאחר פטירתו, כשלמד עם הגאונים רבי יעקב מונסה, רבי סלמאן אליהו, רבי עובדיה הדאיה, הרב אפרים הכהן ועוד, זכר צדיקים לברכה. ומאשר היה עמו מתחילת לימודו בקבלה אצל הגאון רבי יהודה פתייה זצ"ל.

קראנו שם הספר "האלף לך שלמה", מאחר ולימוד הקבלה הוא פי אלף מלימוד הנגלה, כי הוא בכתר, וכל כתר הוא באלפים. ושם מור אבי זיע"א הוא תרגום השם "שלמה". וגם "האלף לך שלמה" הוא גימטריא "רב סלמן ב' ציון". וידוע מה שכתב רבנו אלעזר מגרמיזא ז"ל [הקדמת ספר הרוקח] שיש לרמוז את שם המחבר בשם ספרו.

הנה ברך לקחתי לנוות ביתי מרת שרה מב"ת, העוזרת ומסייעת בידי מיום נישואנו ללמוד וללמד תורה, במסירות עילאית. ובני היקרים, הגאון כמוהר"ר יחזקאל מוצפי שליט"א המרבה תורה עם טהרה ברחבי הארץ הקדושה, ולבני חכם ונבון השוקד באהלה של תורה והנושא את שמו של אבי ז"ל, הרב סלמן מוצפי שליט"א, יזכם השם יתברך יחד עם רעיותיהם ובניהם ובראותיהם לראות ברכה ונחת מכל יוצאי חלציהם, באושר ובריאות איתנה ונהורא מעליא. ברכה מיוחדת לחתני היקרים, הגאונים והחכמים, כולם אהובים, מגזע תרשישים, בניהם של קדושים, השוקדים באהלה של תורה. ישלם השם פעלם ותהי משכורתם שלימה מאת אבינו שבשמים.

ברכה משולשת לחתני כבני, הגאון הגדול כה"ר עובדיה יוסף טולדאנו שליט"א יחשל"א, ולכל העוסקים בקדשים, חכמי ורבני מכוון "בני ציון", אשר יגעו וטרחו בעשר

אצבעותיהם בהוצאת ספר זה, במסירות ובאהבה, והוציאו מתחת ידם דבר נאה מתוקן ומהודר. ברך ה' חילם ופועל ידם תרצה, ברוחניות ובגשמיות ובכל מילי דמיטב, ישאו ברכה מאת ה' וצדקה מאלהי ישעו.

עם צאת הספר לאור-עולם, גבר חסדו ואמיתו עמדי, שלאחר כשנתיים של חולשה וקשיים גופניים, נמצאה סיבת הדבר, ועברתי אני הצעיר בהצלחה ביום ה"י כסלו ה'תשע"ז ניתוח לב מורכב, וברוך השם בזכות תפילת רבים עברתי הכל בשלום. יאריך השם ימינו בטוב ושנותינו בנעימים.

בתר כל אילין מילין דאורייתא, אנא בעי עתה צלותא, ומן קדם מרנא דבשמיא וארעא בעינן רשותא, דיהא רעוא קמיה דיתיהיב לן ולכל הנלוים לן חיי אריכי לטיבותא, וחיי טבי ונהורא מעליא ובריותא, בדיל דנלעי תדיר באורייתא, ויהב לן ליבא טבא וחייא לתיובתא, ויגלי לן מִסְתַּרְתָּא, ונהוי חכימין וסוכלתנין בחכמתא, ונזכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, ויהב לן מלכנא חייא יומי ושני בבְּרִייתָא, וליבנא ומוחנא וכל איברנא יהון תדיר שלמין ומכוונין קמי מרנא דבשמיא, ונזכה אנן ובני ובני בנן דנהוי עסקין כל יומנא באורייתא קדישתא, כרעותא דאבא חסידא קדישא דעבד יתך כל יומוהי בליבא שלימתא, והוה מצלי על דא יומא ולילי בבעותא, ואושיד דמעין סגיאין קמך דיזכה לבנין ובני בנין דיהון פלחין יתך במהימנותא, וגם יהון גרסין תדיר באורייתא, ואזלין כל יומיהון ביראתא, וביומא דא אנא מצלי מיגו ליבא שלימא קדמך ריבון כל בְּרִייתָא, יהא רעוא קמך דתזכי יתי וית בני ובני בני וחתננותאי ובניהון, דיהון כולהון שלמין קמך בחכמתא, ותיהב על אפיהון יראתא, ויהון תדיר קדמך, ויקיימון כל מצוותא, ולא יתי אפילו חד מינהון לבישתא, ויהון עסקין בכל לביהון בעבידתא קדישתא, ביומי אריכי וטבי ושני סמיכי, אינון נשיהון ובניהון בחדווא אריכתא, בבריות גופא ונהורא מעליא, בסגיאות נהוּרִיתָא.

ירושלים, כ"ה כסלו, נר ראשון של חנוכה ה'תשע"ז,

בן ציון בכמוהר"ר סלמן מוצפני

דבר המכון

תהילות לאל עליון שהחיינו וקיימנו וזיכנו להתעסק בקדשי קדשים, כתבי יד קודש, מאשר הניח אחריו ברכה הרב הדומה למלאך, חסידא קדישא ופרישא, צדיק יסוד עולם, חכם רבנו סלמן מוצפי זיע"א, דברים שרשם בכתב יד קדשו בשולי גליונות ספרי "עץ חיים" ו"נהר שלום" דרך תלמודו, המהווים מעין שיטה מקובצת של ציונים, הערות והגהות הנצרכות אל הלומד, מאת חכמי דורו ודור רבותיו, ועל צבאם מורו ורבו המובהק המקובל האלהי חכם רבי יהודה פתייה זיע"א בעל "בית לחם יהודה", וכן מכת"י הגאון החסיד חכם רבי אליהו מני זצוק"ל בעל "מזכיר שלום", ומאת מורו ורבו, גאון המקובלים בדורו חכם רבי שאול דוויק הכהן [השד"ה] זצוק"ל בעל "איפה שלימה".

עוד נקבצו ובאו חידושים והגהות מהרב המקובל הגאון כמוהר"ר נסים הררי זצ"ל בעל "עלי נהר", ומהרב המקובל הגאון חכם רבי סלמאן אליהו זצ"ל בעל "כרם שלמה", מהם הגהות רבות שעדיין לא ראו אור הדפוס מעולם, ומהם שבאו כאן בתוספת דברים, ורואים אור לראשונה בצביונם ובקומתם.

על אלו נוספו הערותיו והגהותיו של רבנו, אשר סיקל וניפה את גירסת ונוסחת כל ספר "עץ חיים", שרבו בו שיבושי המעתיקים והמדפיסים לאין ספור כנודע, ורבנו בשקידת עיונו ועמלו ובהתמדת בירור משנתו פעם אחר פעם, לא הניח אות ותיבה שלא הגיחה בדקדוק רב. ולא בגוף דברי הרב בספר "עץ חיים" בלבד, אלא גם בכל דברי המפרשים החונים עליו, בהגהות השמ"ש וביריעות חידושי הרב "יפה שעה", והגהות וביאורים המכונים הגוב"י, לא הניח תיבה מאורך היריעה שלא עמד עליה בכור עמל עיונו ותוקף שקידתו עד להפליא, לאוקומי גירסא על אמיתתה, ונמצאו כל הגהותיו אוצר בלום ליושבים לפני ה' באהלי מועדיו.

דרכו של רבנו בהגהותיו וציוניו הטילה עלינו מלאכה כבדה ורבת-אחריות, לזהות בשורות ובגליונות וביני שיטי ובין התיבות והאותיות את רמיזות ציוניו והגהותיו, שפעמים רבות דרכו ליישב הגירסא ברמיזת שינוי אות אחת, ויש שנטה קו או הסגיר במוסגר וכיוצא בזה. ועל כן היתה מלאכת הקודש עלינו לשום לב בעין בוחנת ומדקדקת לכל סימון וציון, ולהשתדל לעמוד על כוונתו. וככל יכלתנו השתדלנו לברר מקחו של

צדיק לאשורו, ועם כל זאת שגיאות מי יבין, ואם תמצא ח"ו טעות, אתנו תלין משוגתנו, ונבקש מאת הלומדים והמעיינים הי"ו להעמידנו על האמת למען המהדורות הבאות בעזה"י.

וזאת למודעי, שכאשר כתב רבנו הגהה סתם, היא מרבו ח"ר יהודה פתייה זצ"ל, כמו שכתב בפתיחת ספרו, ופעמים שחתם בשמו הר"ף, או בשם ספרו בל"י - בית לחם יהודה. את הגהות הגאון חכם רבי שאול דוויק הכהן זצ"ל חתם בשם השד"ה. והגהות רבו של השד"ה, הגאון חכם רבי נסים הררי רפול זצ"ל בשם ספרו עלי נהר, חתם ע"ן. כמו כן, נראה שהיה לפניו כתב-יד של הספר "כרם שלמה" להגאון חכם רבי סלמאן אליהו זצ"ל טרם שנדפס, ומצטט רבות ממנו בשם קונטרסי הרס"א, ויש שהביא משמו דברים שלא נדפסו בספרו הנזכר. כמו כן הגהות הגאון חכם רבי יעקב מונסה זצ"ל נחתמו בשם מורי"ב. ויש הגהות שחתמם בשם ה"ס, שהם הגהותיו שלו, וחתמם בראשי תיבות שמו: הצעיר סלמן.

וזאת התורה אשר הניח רבנו זיע"א אחריו ברכה, בודאי שתהיה למאיר-עיניים ללומדים ולמעיינים, לפתוח להם שערי אורה להבין ולהשכיל.

ויהי רצון שזכותו וזכות תורתו וחסידותו, תעמוד לנו לעד, כן יהי רצון.

שביבי הוד

על תורת רבנו זצוק"ל וזיע"א ורבותיו¹

באהלה של תורה

שמשו של רבנו זרחה בעיר ואם בישראל בגדד שבבבל בז"ך שבט ה'תר"ס, בימיו של מאור הגולה מרן ה"בן איש חי" זיע"א, כבכור לאביו הצדיק והחסיד רבי ציון מאיר זצ"ל, בן לשושלת יוחסין של משפחת חכמים וסופרים, חסידים ואנשי מעשה מדור דור. היה זה בשעת עלות השחר של יום שבת קודש. ואכן, ברבות הימים נתקיים בו במושלם מאמר חכמינו ז"ל [שבת קנו]. על הנולד בשבת, "וקדישא רבה יתקרי", וכמו שפירש רש"י שם: יהא פרוש וקדוש, דכתיב "ויקדשהו".

עודנו נער, למד רבנו ב"מדרש בית זילכה" והחל להיות כמעייין המתגבר, שחה בים התלמוד בשקידה ובמרץ רב. בחריפות למד את סוגיות הש"ס על מפרשיהן, והיה התלמיד הצעיר בשנים בין חברי הקבוצה, שכיון שעלה ונתעלה על כל חבריו ובני גילו, הוצרכו להעבירו לקבוצה היותר גבוהה, שם נתוודע רבנו אל אותו גדול וקדוש אשר עתיד היה להשפיע השפעה רוחנית עזה על דרכו בעבודת השם יתברך, הלא הוא הגאון המקובל רבנו יהודה פתייה זצ"ל [המכונה בספרו של רבנו הרי"ף], אשר ברוב צניעותו שימש בתפקיד "מגיד שיעור" לתלמוד בבית-המדרש.

מיום הכנס רבנו אצל מורו ללמוד תורה, נקשר עמו בנימי נפש, ובידידות ואהבה

---

1. שיעור-קומתו ודמות-דיוקנו של רבנו זיע"א, משנתו והליכותיו בקודש לא יתוארו עלי גליון, כי שגבו דרכיו גבוה מעל גבוה, ושביליו במים רבים. וגם במעט אשר ראתה עינינו משולי אדרתו וממאי דחזינן לרבי מאחוריו, קצר המצע מהשתרע, על כן היו דברינו מעטים במועט המחזיק את המרובה, בדברים מתוך הספר הנפלא "עולמו של צדיק" לתולדות רבנו זיע"א, אשר כתבם בנו, מורנו ורבנו הגאון הגדול שליט"א [יצא לאור בראשונה בכסלו תשל"ו], על אודותיו כבר העידו נאמנה גדולי ישראל שבבחינת ספר מוסר הוא. משם נטלנו אי אלו דברים המתייחסים לסדר תלמודו ותורתו של רבנו זיע"א בלבד, ויתר פרשת גדולתו, קדושתו וחסידותו מאשר ניתן ליכתב, הלא הם כתובים עלי ספר הנזכר, ויותר ממה שכתוב שם חתום באוצרותיו בגני מרומים, זיע"א.

קונטרס אור מציון

טבלאות שונות
ב"עץ היים"
וב"נהר שלום"

כתבתיו וחיברתיו בחסדי ה' יתברך וחמלתו עלי
הצב"י **בן ציון מוצפי יצ"ו**
בן להגאון הצדיק והעניו, מושיען של ישראל
המקובל הרב **סלמן מוצפי זצ"ל** וזיע"א
חסידא קדישא לישראל

טבת ה'תשע"ז

הוצאת מכון "בני ציון" ירושלים

תוכן הענינים

טבלה א. סדר התלבשות א"ק – מכת"י רבנו זיע"א.....ב-ג

טבלה ב. כ"ה פרצופי דא"ק – כת"י רבנו זיע"א.....ד-ה

טבלה ג. האבות הקדושים.....ו-ז

טבלה ד. ערכי הכינויים.....ח-יא

טבלה ה. א"ק ואבי"ע.....יב

טבלה ו. א"ק – פרטים שלקח לעצמו מאבי"ע.....יב

טבלה ז. נרנח"י.....יב

טבלה ח. אח"פ.....יג

טבלה ט. עסמ"ב דא"ק.....יג

טבלה י. סדר נה"י דא"ק.....יג

טבלה יא. הכלים.....יד

טבלה יב. פנים ואחור.....יד

טבלה יג. סדר האורות.....יד

טבלה יד. טיפת הולדה וטיפת הכלי.....יד

טבלה טו. יציאת ה' נקודות מעיני א"ק.....טו

טבלה טז. שרשי י"ב פרצופים בא"ק.....טו

טבלה יז. סדר התלבשות עתיק באריך-ע"ה שער אריך.טו

טבלה יח. גולגלתא דאריך.....טו

טבלה יט. סדר התלבשות הפרצופים באריך אנפין.....יז

טבלה כ. סדר נפילת הרפ"ח ניצוצין מעסמ"ב –
עץ חיים תחילת שער רפ"ח.....יח

טבלה כא. סדר קבלת העי"מ להשלמת נח"י לזו"ן דכל
פרט – עץ חיים שער כפ"ה.....יח

טבלה כב. המשך.....כ

טבלה כג. סדר עי"מ בזו"ן – עץ חיים שער כז.....כא

טבלה כד. בחינות שבאימא – עץ חיים שער כז פ"א.....כב

הקדמה - התכללות והתקשרות העולמות –
נהר שלום רחובות הנהר דף ה' ע"ד.....כג

טבלה כה. קודם החילוף.....כד

טבלה כו. לאחר החילוף.....כד

טבלה כז. התכללות והתקשרות העולמות.....כה

טבלה כח. המשך.....כו-כז

טבלה כט. המשך.....כח

טבלה ל. קודם התיקון.....כט

טבלה לא. אחר התיקון.....כט

טבלה לב. התכללות והתקשרות בספירות.....ל

טבלה לג. המשך.....לא

טבלה לד. המשך.....לב

טבלה לה. המשך.....לג

טבלה לו. י"ב פרצופים - התכללותם בתשע ספירות –
נה"ש רחובות הנהר דף ז' ע"ד.....לד

טבלה לז. אופן התכללות כל התשע ספירות בחב"ד..לה

טבלה לח. קומת אדם הראשון - לשער מאמרי רשב"י.....לו

טבלה לט. סדר עולמות בי"ע ביום השישי לבריאת
העולם – לשער מאמרי רשב"י.....לה

טבלה א. סדר התלבשות א"ק – מכת"י רבנו זיע"א.....ב-ג

טבלה ב. כ"ה פרצופי דא"ק – כת"י רבנו זיע"א.....ד-ה

טבלה ג. האבות הקדושים.....ו-ז

טבלה ד. ערכי הכינויים.....ח-יא

טבלה ה. א"ק ואבי"ע.....יב

טבלה ו. א"ק – פרטים שלקח לעצמו מאבי"ע.....יב

טבלה ז. נרנח"י.....יב

טבלה ח. אח"פ.....יג

טבלה ט. עסמ"ב דא"ק.....יג

טבלה י. סדר נה"י דא"ק.....יג

טבלה יא. הכלים.....יד

טבלה יב. פנים ואחור.....יד

טבלה יג. סדר האורות.....יד

טבלה יד. טיפת הולדה וטיפת הכלי.....יד

טבלה טו. יציאת ה' נקודות מעיני א"ק.....טו

טבלה טז. שרשי י"ב פרצופים בא"ק.....טו

טבלה יז. סדר התלבשות עתיק באריך-ע"ה שער אריך.טו

טבלה יח. גולגלתא דאריך.....טו

טבלה יט. סדר התלבשות הפרצופים באריך אנפין.....יז

טבלה כ. סדר נפילת הרפ"ח ניצוצין מעסמ"ב –
עץ חיים תחילת שער רפ"ח.....יח

טבלה כא. סדר קבלת העי"מ להשלמת נח"י לזו"ן דכל
פרט – עץ חיים שער כפ"ה.....יח

האבות הקדושים

טבלה ג'

אות	הנושא	אברהם אבינו ע"ה	יצחק אבינו ע"ה	יעקב אבינו ע"ה	מקורות והערות
א	יהו"ה	י	ק	ו	זוהר הקדוש ח"ג רעט ע"א. ע"י הרמ"ק ז"ל ה' אברהם ששם המשיכת הבינה, יצחק סוד גבורה תתאה.
ב	ספירות	חסד	גבורה	תפארת	תיקוני זוהר הקדוש ת"י סט דק"ד. ח"ג ר"ז.
ג	ברכות	בכל	מכל	כל	ח"ג, רנו ע"א. ח"א, קבו ע"א. ביוך את אברהם בכל. [ואכל מכל]. יש לי כל.
ד	בתי מקדש	בית א'	בית ב'	בית ג'	ז"ח ויצא וע"י במפרשים שם. בן יהודע חולין ס:.
ה	תיקנו לאדה"ר	שינוי השם	שינוי מקום	שינוי מעשה	ח"ג, קיא ע"ב. ועיין ברמ"ק דבעון אדה"ר נולד גוי ושינה שמו, ואח"כ מקומו ומעשיו.
ו	גאולות	מצרים	בבל	מדי	ז"ח בראשית יב: גאולה העתודה בזכות משה רבנו ע"ה – היא תורת משה.
ז	גזונים	לבן	אדום	ירוק	ע"י אור החמה הגזונים הם לבושי אבות בעולם הזה דוקא. ח"ג, רטו ע"א. תיקוני זוהר ת"י כא דנ"ב ע"ב.
ח	גוף	זרוע ימין	זרוע שמאל	גוף	רעיא מהימנא ח"ג, ריח ע"ב.
ט	עולם נידון	מים – בחג	כל העולם – ברה"ה	פירות – בעצרת	ח"א, רכו ע"ב.
י	מדות	הולך תמים	פועל צדק	דובר אמת	ח"א, קסא ע"א.
יא	מכפרים	ע"ז	ש"ד	ג"ע	סוף ת"ז, ת"י ב. ע"י אור החמה בהר קיא ע"ב.
יב	מגינים	שריפה	הריגה	גלות	סוף ת"ז, ת"י ב. ע"י אור החמה בהר קיא ע"ב.
יג	קיום העולם	חכמה	תבונה	דעת	ח"ב, יד ע"ב. ופי' הרח"ו עיקר י"ס, הם דין חסד ורחמים והבן, והם חב"ד ג' אבות.
יד	מדרגות	כהן	לוי	ישראל	ת"י סט דק"ד. ח"ג, שב ע"א.
טו	קליפות	קוצר	דש	זורה	ח"א, רסא ע"ב. קצרו לפי חסד. דש עביד דינא ואפריש תבן. זורה רוח יעקב.
טז	אור בראשית	מלמעלה	מלמטה	באמצע	ח"א, רסד ע"א. אבן מאסו הבונים. אדת מאלפים מאורה, ועשה הקב"ה אבן ובה כל תרי"ג.